

Δημήτρης Γαβαλάς: Σπουδές ('Αθήνα 1973)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ Α+Β

13

φαινόμενο

Τ' άχέριο κομψό
σπασμένο κάτω άπ' τό νερό
κινεί την κατάφορτη βάρκα.

14

έρωτικό

Σφαγίδα των χειλιών
τό γλύστρομα
στό είδωλο του πόθου.

21

Χίλιοι άξονες συμμετρίας ή ζωή μας.

'Ανέλιξη ('Αθήνα 1975)

PEKBIEM

8. ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ

Δέν τους άγγίζουν ήχοι πιά
καί δέσμη φώς παρήγορο καμιά
δέν έκοιμήθη στά μαλλιά τους.
Χωρίς λουλούδια χωρίς πουλιά
χωρίς τραγούδια χωρίς φιλιά
μόνο μιά ρόδινη έφημά
σπασμένη άπ' την άγάπη.
ΓΡΑΜΜΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΛΑ

(ΟΛΟΔΕΙΧΤΕΣ)

7. Α—ΛΟΓΟ

"Ως νά πεθάνη τό φώς
χιλιάδες είδωλα
γεμίζουν τόν άδειο χώρο
ανάμεσα σ' άντικριντούς καθρέφτες.
'Ανάμεσα στην ψυχή μου
καί στην Ψυχή
είναι μονάχα τό κενό
καί τό καθρέφτισμα των δυό τους.

Μετάδραση στό δριο ('Αθήνα 1975)

ΣΤΥΝΟΛΟΝ Ε

Ε3

Νά μιλήσω τή μόνη αλήθεια του κόσμου.
Γυμνά δίδυμα κορμιά σπάζοντας τή νύχτα
γυμνές κραυγές τής αισθησης
μνήμες άγευστες του πυροπολημένου
λευκές ψυχής φωνές
θαμμένα άστέρια των ματιών
όλα τ' αλόακια του έρωτα
μέ τρείς μονάχα ύάκινθους στην άγκαλιά.
Καί των είδώλων ανάδειμα
στ' ουρανού τους καθρέφτες

καί των σκιών ή ζωή
στη ματιά χλόη του κόσμου
μέ του ήλιου τό ξέπνημα.

'Αντιγόνης Γαλανάκη — Βουρλέκη: ΟΙ
κουρσάροι της ψυχής μου ('Αθήνα
1975)

ΣΙΩΠΗ

Σιωπή, που πάντα μέ μάγευες
κι' ένα σώμα γινόσουν
κάτω άπ' τό φεγγαρόφωτο μαζί μου,
ποιά μοίρα κακιά έκοψε
τούς τραγερούς δεσμούς μας;
Τώρα τραμάζω μαζί σου,
μακριά σου φεύγω,
κι' υπάσχει όλη ή τραγικότητα
τούτης τής πράξης....

Θ. Κ. Τρουπή: Κρινάνθια (Β' έκδοσις,
1976)

'Αρνάκια πήγανε πολλά
στ' όλόφωτο λιβάδι
χοροπηδούσαν σάν τρελά
άπ' την σγή ως τό βράδι.

Χόλα! νά παίξουμε παιδιά
σάν τά χιονάτα άρνάκια.
"Όλοι έμπρός! στη γειτονιά...
δείχτετα γιά σκλαβάκια.

Τάκη Βασιλάτου: Σημειώσεις, επιλογή
1975—76 (Μικρά "Οστρακα)

Κάγχασε φιλόσοφε! Μαζύ μέ τους ανθρώ-
πους
θάσαι καλός μέ τις πατάτες,
έσθ. τό άλας τ' ουρανού.

Κύτταξε τόν Πλάτωνα
στούς «επιστοφάγους» του Βάν Γκόγκ.
Όστε μιά πανελιά γι' αυτόν.
Κι όμως τίποτα δέν θά ύπήρχε
χωρίς αυτόν.

Χρώματα στά πρόσωπα,
νόημα στίς άξίνες
— άσπρη σκόνη άτέλειωτη —
πού τόν χωρικό ένθαρρύνει
τόν έαυτό του άπ' τά ζώα
νά ξεχωρίζει.

Δημ. Γ. Παναγιωτακόπουλος: 'Ανθι-
σμένες Χαραυγές, Ποιήματα (Πάτρα
1976)

Η ΖΩΓΡΑΦΙΑ (άπόσπασμα)

Στόν γιαλό που τό κήμα κτυπούσε
δυό ξέντοι καθισμένοι κοιτούσαν
τ' άφρισμένα πελάγη.
Τά μαλλιά τους στόν άέρα σαλεύαν

καὶ τοῦ ἡλίου μοιάζαν στὸ χρώμα.
Οἱ γρανίτινες κόγχες πὺν πέρα
ἠμῶνόνταν φορτωμένες μὲ χιόνια
μὲ τὸ κῆμα μολοῦσαν. Καὶ λέγαν.
Τὴ κακὸ νὰ πεθαίνουν οἱ ἄνθρωποι.

Μαρίας Κεσίση: Λόρδου Βύρνος Ποιη-
τικὰ ἔργα: Γκιουρ, Πολιορκία τῆς Κο-
ρίνθου, Παρισίνα, Νύφη τῆς Ἀδύδου,
Κατάρρα τῆς Ἀθηνᾶς, Μαζέππας, Κουρ-
σάρος (Ἐκδόσεις Σπανοῦ, Ἀθῆναι
1974)

ΓΙΑΟΥΡ (ἀπόσπασμα)

Ἀγάπη! φῶς μέσ' στὴ ζωὴ
Ἀγάπη! φῶς καὶ τ' οὐρανοῦ.
Σπινθήρας καὶ γλυκεῖα φωτιά.
Μὲ τῆς ἀγάπης τὴ λαλιὰ
ἀγγέλων ἄξια συντροφιά
τὸν ἄνθρωπο γλυκαίνει.
Κι' εἶναι ἡ ἄγια προσευχὴ
ὅπου ἀνυψώνει τὴν ψυχὴ
στὸν οὐρανὸ κάποια βραδιά
τὴν παίρνει ἡ ἀγάπη κι' ἀπαλὰ
ξανά τὴν φέρνει ἐδῶ στὴ γῆ.
Τὴ γῆ γιὰ νὰ ὁμορφαινῇ.

Ρίτα Μπούμη Παπά: Ὅταν πεινούσαμε
καὶ πολεμούσαμε, Διηγήματα, 1941—
45 (Ἐκδόσεις Τύμφη, Ἀθῆνα 1975)

ΣΤΟ ΧΩΡΑΦΙ ΤΩΝ ΠΕΘΑΜΕΝΩΝ (ἀπό-
σπασμα)

Ἄλλες φορὲς στὴ Σύρα, αὐτὸ τὸ δευτερά-
ρικο καὶ γελαστὸ νησί, παραμονὴ Χριστού-
γεννα, λαμποκοποῦσε ὁ τόπος. Τὰ σπῖτια,
στὶς φτωχογειτονίες, ὀλόφωτα. Στρωμένες
οἱ πλημμένες κουρελοδίδες καὶ τὰ χράμια. Ἀ-
σβεστομένες οἱ ἀλλῆς κι οἱ γλάστρες. Κολλα-
ρισμένα στὰ τζάμια τ' ἄσπρα κουρτινάκια.
Ἡ φρουτιέρα στὴ μέση τοῦ τραπεζιοῦ γεμά-
τη μανταρίνια, πορτοκάλια. Τὸ χρυστόψωμο
ζυμωμένο μ' ἀνθόνερο, πασπαλισμένο μὲ ση-
σάμι καὶ στολισμένο μὲ καρύδια. Τὸ μαγκάλι
— μπακιρένιο ἢ πήλινο — στὶς δόξες του.
Τὰ κάρβουνα του χωνεμένα, ροδοκόκκινα. Ἡ
λάμπα στὸν τοίχο γεμάτη πετρέλαιο. Μιά
σακκούλα ζάχαρη στὸ ντουλάπι. Τὸ λάδι...
Δόξα νὰ 'χεῖ ὁ Κύριος. Καὶ τὰ παιδιὰ... Ἀ,
κεῖνο τὸ παιδομάνι τῆς συριανῆς τῆς ἐργα-
τιᾶς. Κουτσὰ στραβά παπουτσιωμένο, μ' ἓνα
κουλλάκι τῆς δεκάρας ἀγκαλιά, τὶς καρα-
μοῦδες, τὶς σφυρίχτρες, τὰ τομπιάκια... «Κα-
λὴ ἐσπέρα ἄρχοντες...». Καὶ φαναράκια χάρ-
τινα μέσα στὴν πιὸ γλυκεῖα νυχτιά τοῦ χρό-
νου...

Κι ὁ πιὸ φτωχὸς ἐργάτης, εἶχε στὸ σπῖ-
τι του ἓνα κομμάτι κρέας κι ἔβραζε στὸ τσου-
κάλι. Ξεχόνονταν ἡ μυρωδιὰ ὅξω ἀπ' τὶς πόρ-
τες. Ἀκουγες μέσ' ἀπ' τὶς ἀλλῆς τραγοῦ-
δια. Κανένα δραχνιασμένο φωνογράφο μὲ
χωνί, σὲ σπῖτι ναυτικοῦ. Μπουζούκι οἱ μερα-

κλήδες τοῦ λιμανιοῦ. Καὶ τὸ κρασάκι. Καὶ τ'
ἀστεία. Τὸ ἐρωτικὸ γαργάλισμα πὺν σπιθο-
βόλαγε στῶν γυναικῶν τὰ μάτια. Ἡ τσαχπι-
νὰ πὺν δὲν πλερώνεται μὲ τίποτα, καὶ λώ-
λαινε τὰ παληκάρια.

Γερ. Δ. Κασόλα: Ταξιδεύοντας, μὲ τὸ
θάνατο, Ἡ μελανὴ σελίδα τοῦ Β' Παγ-
κοσμίου πολέμου (6' ἔκδοσις, Σείριος
1973)

ΣΤΟ ΠΕΛΑΓΟ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 17 ΝΟ-
ΕΜΒΡΙΟΥ (Κεφ. 4, ἀπόσπασμα)

Οἱ ναῦτες βοτάρουν νευρικὰ κάτω στὸ κα-
τάστρωμα, δεξιὰ στὸ πᾶσο. Στὰ πρόσωπά
τους εἶναι ζωγραφισμένη ἡ ἀγωνία. Μερικοὶ
κάνουν τὸ σταυρὸ τους, ἐνῶ καρφώνουν τὰ
βλέμματά τους σ' αὐτὸ τὸ φοβερὸ σημάδι
ἀπ' τὸ ὁποῖο μπορεῖ νὰ ξεπηδήσει ἀπὸ στιγ-
μὴ σὲ στιγμὴ ὁ θάνατος. Ἔνας ἀπ' αὐτοὺς
τρέχει κι' ἀρπάζει τὸ σωσίβιό του. Οἱ ἄλλοι
τὸν μιμοῦνται. Καὶ ὅλοι μαζεμένοι στὴν κου-
παστὴ ἔτοιμοι νὰ πέσουν στὴ θάλασσα. Παρ'
ὅλα αὐτὰ περιμένουν. Σ' αὐτὲς τὶς πολὺ κρί-
σιμες στιγμὲς τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων, ἡ
ἐλπίδα εἶναι τὸ αἶσθημα πὺν κυριαρχεῖ στὴν
ψυχὴ μας.

Μὲ δέος καὶ ταραχὴ παρακολουθῶ πότε τὸ
πρισκόπιο τοῦ ὑποβρυχίου καὶ πότε τοὺς ναῦ-
τες μας. Ἀπὸ τὸ νοῦ τους περνοῦν ἀσφαλῶς
αὐτὴ τὴ στιγμὴ οἱ πιὸ ἀντιθετοὶ σκέψεις: νὰ
μείνουν στὸ πλοῖο; Θὰ βροῦν τὸ θάνατο! Νὰ
πέσουν στὴ θάλασσα; Μὰ καὶ κεῖ δὲν τοὺς
περιμένει καμμιά βοήθεια! Ὁ ὁκεανὸς εἶναι
μανιασμένος, ἄγριος, φοβερός. Καὶ βρισκό-
μαστε σὲ ἀπόσταση 200 μίλια ἀπ' τὴ στε-
ρη!

Γιώργη Χαλατσά: Ἐπιτύμβιο στὸ χθές
(Ἀθῆνα 1976)

ΜΙΑ ΔΕΣΜΗ ΛΕΓΙΜΟΝΑΘΙΑ

«Κατέβασαν τὰ ρέματα
καὶ σύραν τὰ χαντάκια
κατέβασε κι ὁ Ζάστανος
καὶ τὸ Μεγάλο Ρέμα».

Ὅπως ἦταν ἀνεβασμένη τὰ γυναικεία πάνω
στὸ ζῶ, ἔβλεπε τὰ μαῦρα γυαλιστερά παπού-
τσια μὲ τὶς κεντητὲς μεταξωτὲς κάλτσες.
Καὶ τὸ γαϊτάνι ἀπ' τὸ ἄσπρο της φουστάνι
μὲ τὸ πολκάκι, ξανεμισμένα. Ἡ σφιχτὴ ζώνη
τέντωνε μπροστὰ τὸ στήθος τῆς πέδρικας.
Ψιχαλιστὰ τὰ γαλανὰ μάτια μ' ἓνα γραμμέ-
νο φρύδι κι ἡ βούλα βυζαχτὸ φιλὶ στὸ τριαν-
ταφυλλὶ της μάγουλο, ἡ πλεξούδα χοντρὴ
μπροστὰ γέμιζε μ' ἀφέλεια τὸν ὄμο της. Καὶ
χαϊδεύε τὶς λέξεις σαλαγώντας το. Ἦταν ἡ
ἄνοιξη ἡ ἴδια.

Λογάριαζε μὲ τὸ νοῦ της τόσα καὶ τό-
σα πὺν θάγόραζε ἀπ' τὸ μακρινὸ παζάρι.
Ὅλα στολίσματα τῆς ὁμορφάδας, ὅλα παινε-